

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN

te Tongeren bij M. Col L&C, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar. buiten de stad, 8 fr. Een blad afzonderlijk 15 centiemen. Aankondigingen 15 centiemen per drukregel.

TONGEREN, DEN 28 SEPTEMBER.

Het banket der geuzen te Antwerpen.

Er heeft verleden week een oprecht schandaal plaats gehad te Antwerpen.

Men weet dat de antwerpsche liberalen, niet meer te vrede met hunne vroegere eischen eenen nieuwen weg willen inslaan en heviger dan ooit hunne razende woede tegen den katholieken godsdienst aan den dag leggen.

De liberalen van Antwerpen hebben den naam aangenomen van Geuzen en om hunne twijfelachtige zegepraal in de laatste kiezingen te vieren, hebben zij verleden zaterdag eene smulpatrij aan hunnen voorzitter Nantje Vandertaalen aangeboden, waarop alle Geuzen van het land uitgenoodigd waren.

Waarom werd die bruiloft gesteld op zaterdag 21 september? Dat is heel eenvoudig. Het was verleden zaterdag quateremper; het was een vasten dag en een magere dag. Daarom kozen de Geuzen dien dag uit, om aan het gansch land te tonen welke verachting zij gevoelen voor de voorschriften der kerk.

De provincie Limburg was maar heel slap vertegenwoordigd op het banket der Geuzen. Uit onzegzame provincie waren er inderdaad slechts vier bollen opgetrokken om deel aan het feest te nemen. Het waren er twee van Tongeren te weten M. Noyen opsteller der *Vedette* en M. Alexander Hardy, nieuw gekozen raadslid. De twee andere waren twee Sint Truyenaren te weten M. Roberti en W. Vanwest. — Hasselt en Maeseyck hadden goel gevonden l'huus te blijven om zich niet belachelijk te maken.

De toasten die op het banket der Geuzen voorgedragen zijn, bewijzen genoeg waar het onverdraagzaam liberalisme naar toe wil. Die leelijke mannen hebben daar hunne plannen blootgelegd en openlijk verklaard dat alle tergende maatregelen welke de liberalerij genomen heeft nog geenszins voldoende zijn, dat de oorlog heviger dan ooit moet gevoerd worden, dat het onderwijs vooral moet hervormd worden, door de uitsluiting van den priester uit de school.

Ziedaar de hoofdpunten der God en menschtergende redevoeringen uitgesproken door de kopstukken der Geuzerij.

Men zegt dat M. Hardy deze woorden zoo luidruchtig toejuichte, dat men zijn handge-

klap en zijne stem boven die van alle andere geuzen kon hooren.

Dat laat al weer zien hoeveel oprechtheid men moet zoeken achter onze tongersche Geuzen.

Over eenige weken was het hier kiezing; M. Hardy stond op den rang als liberale kandidaat. Te vergeefs verzocht men hem zijne denkwijze te doen kennen over de kwestie van het godsdienstig onderwijs. M. Hardy had noch den moed, noch de oprechtheid om te durven bekennen dat hij zou medewerken om het godsdienstig onderwijs in onze scholen af te schaffen en den priester aan de deur van het collegie te zetten.

Te Tongeren was het gevaarlijk zoo iets te verklaren, vooral in tijd van kiezing. Men kon inderdaad vreezen dat de kiezers van Tongeren eenen kandidaat zouden wandelen gezonden hebben, die openlijk had durven verklaren dat hij geen godsdienstig onderwijs in onze stadsscholen zou dulden.

Daarom is het dat M. Hardy, gelijk alle andere liberale kandidaten, in de laatste kiezingen hun vaandel voorzichtig in den zak staken en den schijn hadden van niets te verstaan wanneer men hun vroeg wat zij met het vraagstuk van het godsdienstig onderwijs in de scholen van zin waren.

Maar daar ginder, te Antwerpen, in het midden der Geuzen, daar hoeft men zich niet te geneeren! Daar durft men hardop schreeuwen: weg met het godsdienstig onderwijs! Daar durft men den spot drijven met die onnoozelaars die in onze eeuw van progres nog de quateremper dagen in acht nemen! Daar durft men de goede burgers voor den zot houden die onnozel genoeg geweest zijn om zich den 1° juli appelen voor citroenen te laten verkoopen.

Wij hebben het reeds hooger gezegd: het banket der Geuzen is een oprecht schandaal geweest. Voor de eer onzer katholieke stad zijn wij beschaamd dat Tongeren er twee vertegenwoordigers moet geteld hebben.

Sedert de Geuzenboel het stadhuis van Antwerpen is binnengesmokkeld, schijnt de wanorde daar niet op te houden. Een hoop gemeene kerels, dronkaards, bet schuim der stad, beleedigt er bij elke gelegenheid de godsdienstige overtuiging der katholieke bevolking.

Men wil daar dus den burgeroorlog? Want wij gelooven niet, dat de eerlijke Antwerpenaren lang de brutaliteit van het straatcanaille

lijden zullen. Een begin van tegenstand is reeds te merken: de geuzenboel is door deftige burgers aangerand en uiteengeslagen geworden.

Is er te Antwerpen nog politie? Zoo ja, wat doet zij om de overtuiging van het drie vierde der bevolking te doen eerbiedigen, wat doet zij om de beleediging van den godsdienst te voorkomen, te beteugelen, te straffen? Blijft zij, op bevel der oppergeuzen? Ijdelijk toezien — dan is het te vreezen dat de Antwerpenaren zelve zich tegen de schurken verzetten zullen. Het zal dan, inderdaad, des te spoediger gedaan zijn!

(Fondsenblad.)

Uit den liberalen winkel.

Ziehier een staaltje van de manier waarop onze geuzenbladen, van de grootste tot de kleinste, de waarheid verdraaijen en verminken, van het oogenblik dat er maar kwestie is tegen de religie of tegen de geestelijkheid te doen uitdraaijen:

Over eenige dagen deelde een Fransch dagblad *Le Gaulois* het volgende rechterlijk feit mede: « De 4e krijgsraad, onder het voorzitterschap van kolonel Pierre, heeft heden, » 10 september, veroordeeld eene vrouw » Leniel, geboren Duval, oud 46 jaren, » licuse (boekbindster) van haren stiel en » mordicus aan de gedachten der *Commune* » gehecht. »

De liberale *Indépendance* van Brussel neemt het feit letterlijk over uit den *Gaulois* maar verandert de woorden: « *relieuse* (boekbindster) van stiel » in: « *religieuse* (kloosterzuster) van stiel. »

Een uitvindingsbrevet aan de *Indépendance* voor haar nieuw stelsel om de onaatbaarheid te lasteren.

Herstelling.

Onder dezen titel: *Heropening van het katholiek kerkhof van Nyvel*, leest men in de *Gazette de Nivelles*:

« In de verledene week is er door het nieuw gemeente-bestuur van Nyvel een maatregel genomen, waardoor aan de bevolking dier stad de levendigste voldoening werd verschafft.

« Sedert 1866, het jaar dat de cholera zich in België het laatst vertoonde, had er te Nyvel geene begrafenis meer op gewijden grond plaats. Nochtans, het oude kerkhof voldeed aan alle noodige vereischen en liet, voor wat de gezondheid betreft niets te wenschen over;

had gekregen boven zijnen makker, zette deze zich, plotseling ontwakende, met vuur aan den arbeid en in eenige weken herwon hij het verlorene. Dan onderwond Carl een heimelijk ongenoegen daarover. Het kwam hem voor, dat er eene onbilligheid in was gelegen, dat zijn makker hem in eenige dagen de vrucht van eene maand arbeids ontrukte. Hij wilde het grootere verstand niet in rekening brengen, of ten minste scheen deze meerderheid hem onbillijk toe. Wat Raoul betreft, hij verontraste zich niet veel over den voorrang, dien Carl soms boven hem had; hij scheen te zeggen: « Wat gaat het mij aan, ik zal hem inhalen als ik wil. » Deze zorgeloosheid was eene nieuwe grief voor Carl; hij zag daarin eene soort van beschimping van zijn werk en de mindere vlugheid van zijn begrip.

En vervolgens won Raoul door zijn levendigheid in het spel, zijne vrolijkheid bij de uitspanningen, het hart zijner kameraden, terwijl Carl hen van zich verwijderde door zijne koelheid en stilzwijgendheid. Deze darteelheid haalde den zoon van den maire van Polnitz, somtijds onaangenaamheden op den hals. Vurig en driftig, moeijelijk tegenstand kunvende verdragen, moest hij dikwijls worstelen en bleef niet altijd overwinnaar, maar daar hij spoedig de beleedigingen vergat, vergaf hij hen eveneens.

De zaken bleven aldus tot dat beiden in de hoogste klasse kwamen. De twee makkers hadden wel eenige kleine twisten, maar hunne vriendschap leed niets daaronder. In deze klasse had er eene onvermeidelijke verandering plaats. Daar had het werk niet dezelfde belangrijkheid en kon het verstand de verbeelding niet vervangen; ook was binnen eenige maanden de meerderheid van Raoul onbetwistbaar. Carl, die bevig zweegde, hield zich nog staande, maar bereikte de hoogte zijns makkers niet. Deze, steeds ongelijk in zijn

wat de vernieuwing der graven betreft, welke volgens de bepalingen der wet eerst naar vijf jaren mag plaats hebben, zulks werd hier slechts na twaalf of vijftien jaren noodzakelijk.

« Ook behoefte men dus niet eens in acht te nemen dat er sedert de laatste begrafenissen op dien gewijden grond zes jaren verlopen waren, om te besluiten dat men de begrafenissen op het oude gedeelte van het kerkhof zou voortzetten.

« Voorlaatsen woensdag hadden er twee begrafenissen plaats op gewijden grond, in het oorspronkelijke kerkhof.

« Men moet Nyvel op dien dag gezien hebben om zich een denkbeeld te maken van het gelukkig gevolg van dezen maatregel. Met bevreemd blik en een door aandoening overstelp gemoeid bewonderden de inwoners en het kruis der verlossing dat den lijkstoot wederom voorafging en de geestelijkheid, die onder het aanheffen van treurige, maar godvruchtige gezangen dat stoffelijk overschot volgde, waaraan de Kerk in zijne laatste rustplaats haren verheven zegen schenken zou.

« De dood schitterde daar wederom met die heilige en heldere majesteit, terwijl het voorouderlijk geloof daar zijne innigste vertroosting terugvond. Deze heilige godsdienst, die ons van in de wieg ontvangt, die de voorname afwisselingen van ons bestaan heiligt en getuige is van alle treffende gebeurtenissen in de familie, zij had hare plaats hervat in de plechtigste, in de indruk wekkende omstandigheid, in dat uiterste oogenblik der scheiding, wanneer er zonder haar slechts droefheid en wanhoop in het hart der ontroerde ouders overblijft, terwijl met haar die schitterende hoop op het graf nederdaalt en men met ten hemel gericht blik onder den invloed dier zoddelijke stralen van de goddelijke overrompeling, in een oogenblik van vrees en onrust, van de indruk wekkende plechtigheid der begrafenissen afscheiden!

« Niet meer te Nyvel zal men trachten de godsdienst door een agent der openbare macht te vervangen! Niet meer te Nyvel zal men datgene trachten te verkleinen wat het katholicisme zoo grootsch heeft gemaakt! Daarvoor hebben wij die zesjarenlange protestatie tot waarborg, welke door een algemeen gevoelen van erkentelijkheid jegens het gemeente bestuur dervijze is bekrachtigd, dat zij terzelve tijd aan al onze medeburgers tot groote eer verstrekt.

Men schrijft ons uit Herderen, den 23 september:

werk, scheen door zijne gemakkelijke zegepraal medelijdend naar te zien op den zwaren en moeijelijken arbeid van hem, die zijn mededinger niet meer kon zijn.

Carl voedde hierover een geheimen nalever, die zich verraalde in zijne betrekking met Raoul. Zij waren reeds geene makkers meer. Bij het einde van het jaar behaalde Raoul alle prijzen; het was eene ware zegepraal, welke zijne ouders verheugde en een zeker verdriet veroorzaakte aan de ouders van Carl.

De school verlaten hebbende zetten onze twee helden, jongelingen geworden, de begonnen worsteling voort. Zij waren geene mededingers meer, maar vijanden. Bij de vergaderingen, op de feesten en zelfs in zaken vielen zij elkander onophoudelijk aan en speelden elkander trekken, welke den toestand nog verergerden. Hunne families waren reeds niet meer dezelfde tegen over elkander. De tweedracht nam een aanvang. Raoul behield door zijn grooter verstand en zijnen levendigen geest gemakkelijk de bovenhand, en zijne fijne aardigheden doorboorden het hart van Carl als met spelden. Eens toen hij dezen ene bijtende scherts naar het hoofd had geworpen, meende Carl hem in verlegenheid te brengen, door met een glimlach vol verachting te zeggen:

« Ik beken, dat ik u niet begrijp. — Dit verwondert mij niet, zegde de andere levendig.

« Deze duidelijke zinspelingen op het geringe verstand van den duitser werd gemakkelijk door de omstanders begrepen. Carl verbleekte, beet zich op de lippen en besloot zich te wreken. Eenigen tijd daarna schreef de prefect, die het land kende en wist dat de bosschen van Polnitz zeer rijk waren, aan den maire, dat deze hem zeer verplichten zou als hij hem, eer dat acht dagen waren verlopen, een reebok zond. Mr.

TUE-TOUT.

VERHAAL UIT DE LIJFSTRAFFELIJKE RECHTSPLEGING.

I.

De Maire en zijn Adjunkt.

In een klein dorp van den Elzas, dat wij Polnitz zullen noemen, leefden eenige jaren geleden twee families, die in zeer nauwe vriendschaps-betrekkingen met elkander stonden. Het waren de voornaamste bewoners der plaats.

M. Vilnoz was een grondeigenaar, die zijne koetjes op het droog had, en van de opbrengsten zijner velden en weilanden leefde. Het is waar, hij behoude die zelf, en had hen nooit willen verpachten.

Mijnheer Birdein had van zijne voorouders den titel geërfd van houthouder in het groot. In het groot, liet wel op, want de Bierdeins waren er op gesteld, niet verward te worden met die kleine neringsdoenden, die hier en daar eene wisse hout verkoopen. Dank zij zijne ondervinding en een wijze spaarzaamheid in zijne geldmiddelen, had de houthouder M. Birdein een aardig fortuintje bijeengebracht.

M. Vilnoz en M. Birdein deelden de eereambten der gemeente met elkander. De grondeigenaar was maire, de houthouder zijn adjunkt.

Beiden verstonden elkander volkomen, als twee broeders en waren brave lieden. Zij hadden broederlijk een sjerp gekocht, die zij beurtelings bij groote plechtigheden droegen, de maire op den verjaardag des konings en zijn adjunkt op den dag der loting voor de milicie.

Des zondags avonds kwamen zij geregeld bij elkander, om kastajtes te eten en bier te drinken. De dames lazen of babbelde, de heeren praatten,